

RAPORT WSTĘPNY O WYPADKU (POWAŻNYM INCYDENCIE) LOTNICZYM

(Zawiera jedynie wstępną informację o zdarzeniu lotniczym, przekazywaną nie później niż jeden miesiąc po zdarzeniu fax - 225207354)

I – OKREŚLENIE ZDARZENIA

INFORMACJA O ZDARZENIU

Nr akt sprawy

|5|1|5|2|-|603|-|2|0|0|9|r| | | | |

MIEJSCE ZDARZENIA

Państwo / rejon zdarzenia POLSKA –Lotnisko Aeroklubu Lubelskiego, Radawiec gmina Konopnica.

Miejscowość, X – w pobliżu / współrzędne geograficzne (w stopniach i minutach)

Radawiec 51⁰ 13' 25,0" 22⁰ 23' 43,7"

N _____ ; E _____ ;

CZAS ZDARZENIA

Data zdarzenia

|2|0|0|9| |0|8| |0|1|
Rok Miesiąc Dzień

Czas lokalny zdarzenia

|0|8| |4|2|
Godz. Min.

STATEK POWIETRZNY

Producent SP

PDPSz-Bielsko BIAŁA

Typ SP

SZD-9bis 1E „BOCIAN”

Znaki rejestracyjne SP

|S|P|-|2|8|0|6|

Państwo rejestracji SP

POLSKA

Nazwa użytkownika SP

Aeroklub Lubelski

II – PRZEBIEG LOTU

LOTNICTWO KOMUNIKACYJNE

Rodzaj lotu

1. ☐ pasażerski	2. ☐ cargo	3. ☐ pasaż./cargo
4. ☐ przebazowanie	5. ☐ szkolny / kontrolny	6. ☐ inny
7. ☐ nieznan		

S lot regularny N lot nieregularny Z nieznan

D lot krajowy I lot międzynarodowy Z nieznan

LOTNICTWO OGÓLNEGO PRZEZNACZENIA

Rodzaj lotu

Szkolny lub treningowy

10. z instruktorem

1Y. inny

11. samodzielny

12. kontrolny

Niehandlowy

20. w celach własnych

23. specjalny

2Z. nieznanym

21. służbowy

24. nad otwartym morzem

22. rządowy

2Y. inny

Handlowy

30. lot agro

33. lot reklamowy

36. transport drewna

31. lot gaśniczy

34. z ładunkiem podwiesz.

37. nad otwartym morzem

32. lot obserwacyjny

35. lot sanitarny

3Y. inny

Loty różne

40. lot badawczy

43. lot poszukiwawczy

4Y. inny

41. nielegalny

44. pokazowy / sportowy

4Z. nieznanym

42. przebazowanie

45. akwizyc./ pokaz.

Rodzaj użytkownika

1. aeroklub / szkoła lotn.

4. użytk. Prywatny

Z. nieznanym

2. spółka

5. sprzedaż / wynajem

3. przeds. Państw.

Y. inny

TRASA LOTU

Ostatni punkt odlotu:

L O T N I S K O | R A D A W I E C | | | | E P | L R | | | |

Nazwa miejscowości w pisowni lokalnej – litery łacińskie

Czy: S taki sam jak nazwa miejscowości, w której zaistniało zdarzenie

Planowany punkt docelowy

L O T N I S K O | R A D A W I E C | E P | L R |

Nazwa miejscowości w pisowni lokalnej – litery łacińskie

Czy: S taki sam jak nazwa miejscowości, w której zaistniało zdarzenie

Długość lotu

0 0 | 0 1

DO DNIA RAPORTU WSTĘPNEGO NIE USTALONO zdarzenie zaistniało na ziemi

III – OBRAŻENIA CIAŁA

Załoga	Śmiertelne	Poważne	Nieznaczone	Nie było	Nieznane
		2			
Pasażerowie					
Osoby postronne					

Uwaga: Dane wiadome w dniu pisania raportu

IV – USZKODZENIA

Uszkodzenia statku powietrznego

D zniszczony   S poważnie uszkodzony   M nieznacznie uszkodzony   N nie było   Z nie ustalono

V – INFORMACJA METEOROLOGICZNA

Ogólna sytuacja meteorologiczna

1 VMC

2 IMC

Z nie ustalono

Warunki oświetlenia

1 świt

2 oświetlenie dzienne

3 zmierzch

4 noc księżycowa

5 noc ciemna

Z nie ustalono

KOLEJNOŚĆ WYSTĘPOWANIA WYDARZEŃ

WYDARZENIA:

Start.
Wysokość 100m, zmniejszenie ciągu przez wyciągarkowego.
Zabezpieczenie prędkości przez ucznia poprzez oddanie drążka.
Przejsie liny ze spadochronem przez górę lewego skrzydła.
Zakręt w lewo w celu zrzucenia liny ze skrzydła.
Zaklinowanie liny między lotką a krawędzią spływu.
Spirala szybowca o 360⁰ i zderzenie z ziemią w zakręcie.

ETAP LOTU:

Wyczepienie liny wyciągającej po przerwaniu ciągu przez wyciągarkę na 100m z zamiarem lądowania na lotnisku.

CZĘŚĆ OPISOWA: Opis nie powinien zawierać więcej niż 200 słów i przedstawiać informacje w następującej kolejności:

- 1) Krótki opis zdarzenia, z uwzględnieniem sytuacji nagłych i znaczących informacji;
- 2) Dodatkowe uwagi, z uwzględnieniem szczegółowej informacji dot. przedmiotów, które zostały zamieszczone pod nagłówkiem „inne”.
- 3) Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa lub podjęte działania naprawcze lub takie, które są brane pod uwagę.

Uwaga: Zalecane jest wypełnianie literami drukowanymi lub na komputerze

W dniu 01 sierpnia 2009 roku o godzinie 08.42 uczeń lat 16 wraz z instruktorem lat 39 wystartowali na szybowcu SZD-9Bis 1E „Bocian” o znakach rozpoznawczych SP-2806 do lotu za wyciągarką na zadanie AI wg ćwiczenia 4 „Programu Szkolenia Szybowcowego Aeroklubu Polskiego” zatwierdzonego przez Urząd Lotnictwa Cywilnego (LPL-2/78-0033/01/09) dnia 15 lipca 2009 roku, z lotniska Aeroklubu Lubelskiego w Radawcu. Zadanie AI ćwiczenie 4 dotyczy postępowania w sytuacjach niebezpiecznych. Zaplanowany lot miał na celu naukę podejmowania właściwych decyzji przez ucznia w sytuacjach pęknięcia liny, przerwania ciągu jak również symulację lotu z nieodczepioną liną wyciągarkową.

Zgodnie z postawionym zadaniem po starcie na wysokości około 100m wg oceny wyciągarkowego następowało zmniejszenie obrotów, a co za tym idzie zmniejszenie ciągu odczuwalne przez załogę szybowca. Szkolony pilot powinien zabezpieczyć prędkość szybowca a następnie wczepić linę wyciągarkową, wykonać zakręt o 180⁰ i lądować z wiatrem na lotnisku.

Start i nabieranie wysokości przebiegały prawidłowo bez zakłóceń. Na wysokości około 100m po zmniejszeniu ciągu przez wyciągarkowego (wg świadków) szybowiec został pochylony z kątem około 30⁰ pod horyzont, a spadochronik z liną przeszedł przez górę lewego skrzydła. Szybowiec wykonał zakręt w lewo w celu zrzucenia liny ze skrzydła i podczas tego manewru lina zaklinowała się pomiędzy lotką a krawędzią spływu lewego skrzydła. Wyciągarkowy widząc rozwinięcie spadochronu liny wyciągarkowej i nieznaczne odsunięcie jej od szybowca podał przez radio komendę „lina odeszła” jednak w trakcie wykonywania zakrętu w lewo zauważając, że spadochron przemieszcza się wraz z szybowcem i nie opada podał przez radio informację „ciągniecie linę” i pociągnął za dźwignie nożyc odcinając ją.

Szybowiec z pochyleniem 30-40⁰ i przechyleniem 30⁰ obracał się w lewo i wykonując obrót około 360⁰ zderzył się z ziemią. Zderzenie nastąpiło w samoobrocie w lewo skrzydłem i przodem kadłuba na kierunku startu a następnie ogonem. Po wykonaniu jeszcze około 30⁰ stopni obrotu szybowiec zatrzymał się. Uruchomiono akcję ratowniczą, w wyniku, której ranną załogę sanitarką i śmigłowcem LPR-u przetransportowano do lubelskich szpitali.

Instruktor i uczeń odnieśli poważne obrażenia, a szybowiec uległ całkowitemu zniszczeniu

WYDANE ZALECENIA BEZPIECZEŃSTWA

Nie wydano zaleceń.

PIECZĄTKA I PODPIS KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM BADAWCZYM

mgr inż. pil. Andrzej PUSSAK